

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Lausuntopalvelussa ei ole omaa kohtaa yleisille kommenteille. Sen vuoksi Puolangan kunta antaa lausuntonsa niitä koskien tässä ”Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset” -kohdassa. Lausunnoilla olevan alueidenkäyttölain luonnoksen lausuntoaika on kohtuuttoman lyhyt erityisesti, kun huomioidaan lakikokonaisuuden merkittävyys. Lausuntoaika jää toimielinten aikataulut huomioon ottaen 4-6 viikon mittaiseksi ja lausuntojen valmistelu aika sitäkin lyhyemmäksi. Tämä toimintatapa on vastoin hyvää lainsäädännön valmistelua. Lisäksi lausuntoaika ajoittuu kesäaikaan jolloin toimielimet eivät kokoonnu ja valmistelijatkin ovat pääsääntöisesti lomalla. Lausuntoaikaa ei pitäisi missään tapauksessa ajoittaa päättymään heinäkuulla lomakaudesta johtuen.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

13 § Lupa- ja valvontaviraston tehtävät Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi määriteltäisiin kunnan alueidenkäytön suunnittelun tukeminen. Tämä on kannatettava ilmaisu, joka korostaa rakentavaa yhteistyötä kunnan ja valtion viranomaisen välillä.

14 § Elinvoimakeskuksen tehtävät Elinvoimakeskuksen rooli osana alueidenkäyttölakia on lakiluonnoksessa logiikaltaan heikko ja epäselvä. Kuntien näkökulmasta on tärkeää, ettei tiedonkulusta ja kanssakäymisestä kuntien ja valtion viranomaisen kesken muodostuisi kuntien kannalta päällekkäistä, monimutkaista ja voimavaroja tarpeettomasti kuluttavaa.

16 § Kunnan tehtävät Säännöksen 2 momenttiin nostettaisiin nykyisin asetuksessa mainittu seurantatehtävä. Tämän siirron myötä tulisi arvioida, tuoko tehtävän siirtäminen asetuksesta lakiin kunnille lisää vastuuta ja kustannuksia. Mikäli tämä velvoite luo kunnille kustannuksia, tulisi valtion rahoitusperiaatteen mukaisesti kattaa nämä kustannukset. Perusteluissa olisi tarpeen avata, mitä seurantavelvoite käytännössä tarkoittaisi, kun puhutaan muun muassa kulttuuri- ja luonnonympäristön tilaa ja kehitystä koskevasta seurannasta. Riskinä on, että säännös luo päällekkäisiä tehtäviä esimerkiksi ympäristöhallinnon tai museoviranomaisten tehtävien kanssa. Lisäksi jää epäselväksi, mihin kaikkiin järjestelmiin kuntien tulisi tätä mahdollista tietoa tuottaa.

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevissa lakiluonnoksen pykälissä on uusia sisältöteemoja, kuten kansallisen turvallisuus, huoltovarmuus ja ilmastonmuutos. Merkittävin muutos on uusi määräys VAT toteuttamiseksi. Menettely edellyttää, että valtioneuvosto asettaa yleisistunnossaan määräajan, jonka kuluessa kunnan on hyväksyttävä kaava, jossa on tavoitteen toteuttamiseksi tarvittava ratkaisu. Mikäli näin ei toimita, valtioneuvosto voi yleisistunnossaan velvoittaa kunnan siihen uhkasakolla. Määräaika- ja uhkasakkomenettelyn on kuntien itsemääräämisoikeuteen kajoamista ja kohtuuton. Kunta toteaa, että nämä esityksen muutokset ovat ongelmallisia ja jopa perustuslain kanssa ristiriitaisia, eikä kannata kyseisen pakkokaavoitusmenettelyn sisällyttämistä lakiin.

Perusteluissa tulisi vielä nimenomaisesti mainita, ettei tavoitteiden huomioon ottamisen ja edistämisen veloitetta ole tarkoitus ”oikeusvaikutus” käsitteen käyttöön otosta huolimatta tiukentaa

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

21 § Maakuntakaavan tarkoitus Maakuntakaavan tarkoitus kohdistettaisiin aiempaa selkeämmin maakunnan alueidenkäytön periaatteisiin ja maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisiin, merkitykseltään valtakunnallisiin ja maakunnallisiin asioihin. Yksittäisten kuntien rajat ylittävät kysymykset tai kuntien yhdyskuntarakenne eivät enää olisi maakunnallisen suunnittelun kohteena, mikä antaa entistä enemmän tilaa kunnalliselle päätöksenteolle.

23 § Maakuntakaavan sisältövaatimukset Sisältövaatimuksiatäydennettäisiin ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuutta koskevilla seikoilla. Tämä on perusteltua, mutta ei saisi kokonaisuutena lisätä selvitystaakkaa tai lisätä kunnan korvausveloitteita esimerkiksi metsätalouden harjoittamiseen kohdistuvan rajoituksen vuoksi (ks. tarkemmin kommentit kohdassa laki alueidenkäyttölain/kaavojen toteuttamista koskevan lain muuttamisesta 101 a §) Säännöksen perusteluissa tulisi konkretisoida, mitä luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden vaaliminen tarkoittaisi maakuntakaavoituksessa. Esimerkiksi, riittäisikö alueen osoittaminen maa- ja metsätalouteen jo sellaisenaan - maa- ja metsätaloutta koskeva sääntely huomioon ottaen - täyttämään luonnon monimuotoisuuden vaalimista koskevan sisältövaatimuksen.

27 § Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan Uusi momentti siitä, että yleiskaava voitaisiin tietyin edellytyksin laatia maakuntakaavasta poiketen, on hyvä ja tarpeellinen. Säännös antaa kunnille nykyistä paremmat mahdollisuudet sovittaa yhteen maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet kuntakaavoituksessa.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

37 § Yleiskaavamääräykset Suojelumääräysten käyttöä yleiskaavoituksessa tulisi avata lakiluonnoksen perusteluissa esitettyä tarkemmin. Tämä on tarpeen erityisesti ehdotetun metsänkäytön rajoitusten korvaamista koskevan säännöksen vuoksi. Esimerkiksi, millaisia suojelumääräyksiä olisi tarpeen tai mahdollista osoittaa maa- ja metsätalousalueille luonnon monimuotoisuuden vaalimista koskevan sisältövaatimuksen toteuttamiseksi ja missä tapauksessa se voisi johtaa kunnan korvausvelvollisuuteen?

38 § Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan Mahdollisuutta laatia asemakaava yleiskaavasta poiketen laajennettaisiin, mikä voi nopeuttaa kuntakaavoitusta tilanteessa, jossa yleiskaavamuutos ei toisi lisäarvoa.

39 § Yleiskaavan rakentamis- ja toimenpiderajoitukset Säännöksen perusteluissa tulisi selvyiden vuoksi avata yleiskaavan ns. ehdollisen rakentamisrajoituksen vaikutusta rakentamistoimintaan ja kunnan/maakunnan/valtion korvausvelvollisuuteen huolimatta siitä, että näistä vaikutuksista ja velvollisuuksista säädetään rakentamislaisissa. Lisäksi tulisi selventää, millaista lunastus- ja korvaussääntelyä rakentamislakiin siirretyn ns. ehdollisen rakentamisrajoituksen yhteydessä sovelletaan.

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Kunta vastustaa kategorista tuulivoimalan korkeuteen sidottua etäisyysääntelyä.

Lakiluonnosta koskevassa Hallituksen esityksen perusteluissa on käsitelty suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä. Tuulivoimaa koskevassa asiakohdassa todetaan, että tuulivoimalan sijoittaminen tuulivoimayleiskaavassa (tai asemakaavassa) lähemmäs kuin kahdeksan kertaa voimalan korkeuden etäisyydelle edellyttää kaikissa Suomen kunnissa sitä, että alue on ensin kaavoitettu maakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueeksi.

Lakiluonnoksessa esitetty lisäys tuulivoimalan ja asutuksen välistä vähimmäisetäisyyttä koskevasta säännöksistä ei ole tarkoituksenmukainen ja siitä tuleekin luopua. Kuntien itsehallintoa ja kuntien mahdollisuuksia kaavoittaa tuulivoima-alueita alueellaan ei tule rajoittaa kategorisella etäisyysääntelyllä. Etäisyysääntelyesitykseen liittyy monia epävarmuustekijöitä ja se voisi aiheuttaa haitallisia vaikutuksia mm. talouteen, ympäristöön ja energian saatavuuteen siellä, missä sitä tarvitaan. Kategorinen etäisyysääntely ei ole tarkoituksenmukainen, koska alueet ja niiden olosuhteet vaihtelevat eri paikoissa, samoin kuin tilanteeseen sopiva etäisyys (esim. maaston muotojen vaikutus).

Etäisyysvaatimuksesta olisi mahdollista poiketa maanomistajan/maanomistajien suostumuksella, jolloin etäisyys määräytyisi nykyiseen tapaan tuulivoimaloiden vaikutusten perusteella. Kuntaliitto kiinnittää huomiota suostumusmenettelyyn liittyviin ongelmiin. Menettely poikkeaa täysin muusta kaavoitukseen liittyvästä tiedottamisesta ja osallisten vaikuttamisesta suunnitteluun. Se voisi osoittautua maanomistajien suuren määrän takia jopa mahdottomaksi ja siten hankkeen suunnittelun ja toteutumisen esteeksi. Menettely aiheuttaisi kunnalle huomattavaa hallinnollista taakkaa. Kunnat joutuisivat auttamaan hanketoimijaa maanomistajien yhteystietojen selvittämisessä ja perustelujen mukaan jopa vastaamaan siitä, että suostumukset on annettu. Kunnat joutuisivat myös tavalla tai toisella tallentamaan sopimukset osaksi kaava-aineistoa. Tämä ei kuitenkaan riittäisi

varmistamaan, että tieto suostumuksista siirtyisi myös seuraavalle maanomistajalle, vaan suostumukset olisi kirjattava sitovina rasitteina tms. tavalla esimerkiksi kiinteistörekisteriin (jossa tällaista mahdollisuutta ei tällä hetkellä vaikuta olevan).

Uusi sisältövaatimus siitä, että tuulivoimalarakentaminen ei saa aiheuttaa merkittäviä haitallisia maisemavaikutuksia edellyttäisi objektiivisia kriteerejä haitallisuuden asteelle. Nyt lakiluonnoksessa esitettyyn kirjaukseen jää huomattavaa epävarmuutta siitä, mitä merkittävä haitallinen maisemavaikutus yksiselitteisesti tässä yhteydessä tarkoittaisi ja mikä muuttuisi voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden. Jo nyt voimassa olevan lain mukaan maisemavaikutukset on arvioitava ja huomioitava kaavoituksessa.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

70 § Yleiskaavan käyttö aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena Mahdollisuus laatia suoraan rakentamista ohjaava yleiskaava aurinkovoimaloiden rakentamiselle on kannatettavaa.

Aurinkovoimala-alueet voivat olla kymmenien, jopa satojen hehtaarien kokoisia, eikä niiden suunnittelu yhdyskuntien suunnitteluun tarkoitetulla asemakaavalla ole tarkoituksenmukaista.

71 § Aurinkovoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset
Sisältövaatimusten mukaan aurinkovoimarakentamista ei saisi osoittaa merkittävässä määrin metsämaalle eikä ojittamattomille luonnontilaisille suoalueille. Perusteluissa tulisi nyt esitettyä konkreettisemmin avata, mitä ”ei osoiteta merkittävästi metsämaalle” tarkoittaa. Minkä suhteen merkittävyttä arvioidaan: hankekohtaisesti, kunta- tai maakuntakohtaisesti vai jopa valtakunnallisesti, ja millainen objektiivinen kriteeri merkittävyydelle asetetaan?

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

78 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa Asemakaavaa laadittaessa olisi muun ohessa arvioitava todennäköisesti merkittävät vaikutukset rakentamisen kustannuksiin. Vaikka arviointi perustelujen mukaan tulisi tehdä vain yleisellä tasolla, se lisäisi kaavoituksen entuudestaanakin raskasta selvitystaakkaa. Mikä olisi se taso, johon vaikutuksen merkittävyttä verrataan?

89 § Tieto vireillä olevista kaavoista Ehdotus siitä, että kaavoituskatsaus korvattaisiin verkossa ylläpidettävällä aineistolla vireillä olevista ja vireille tulevista kaavoista, on kannatettava. Tietoaaineisto voitaisiin pitää jatkuvasti ajan tasalla eikä erillistä tiettyyn ajankohtaan sidottua julkaisua tarvittaisi.

83 § Kaavaehdotuksen tiedoksianto Kunta ei pidä tarkoituksenmukaisena pykäläluonnosta (84 §), jonka mukaan kaavaehdotus annettaisiin tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolaissa (62 a §) säädetään. Ehdotettu menettely poikkeaisi kaavoituksen muihin vaiheisiin

liittyvästä tiedottamisesta, joissa noudatetaan kuntalain mukaista menettelyä. Tällainen erilainen hallintolain mukainen menettely yhdessä prosessivaiheessa saattaisi olla omiaan aiheuttamaan sekaannusta ja menettelyvirheiden mahdollisuutta kaavoituksessa. Kunta pitää mahdollisena ratkaisuna, että myös kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta voitaisiin ilmoittaa siten kuin kuntalain 108 §:ssä säädetään.

86 § Viranomaisneuvottelu yleiskaavasta ja asemakaavasta Viranomaisneuvotteluihin olisi kutsuttava myös Suomen metsäkeskus, jos kaavassa käsitellään sen toimialaan liittyviä valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia asioita. Perusteluissa tulisi avata, millaiset konkreettiset asiat kaavaa laadittaessa voisivat koskea Suomen metsäkeskuksen toimialaa ja milloin nämä asiat olisivat valtakunnallisia tai maakunnallisesti merkittäviä.

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

90 § Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite Lakiluonnoksen mukaan maanomistajalla olisi oikeus tehdä kunnalle perusteltu aloite asemakaavan ja ns. suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiseksi tai muuttamiseksi omistamalleen alueelle. Kunnan olisi päätettävä aloitteista monijäsenisessä toimielimessään neljän kuukauden määräajassa. Kuntaliitto katsoo, että kunnan jäsenillä ja maanomistajilla on jo nyt mahdollisuus tehdä aloitteita kuntalain nojalla. Aloiteoikeudesta säättäminen alueidenkäyttölaissa on tarpeetonta. Jos asemakaavoja ja suoraan rakentamislupaan oikeuttavia yleiskaavoja koskevasta aloiteoikeudesta kuitenkin säädetään, kategorinen vaatimus monijäsenisestä toimielimestä ja neljän kuukauden määräajasta on poistettava.

91 § Asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa Kunta voisi maanomistajan pyynnöstä päättää antaa asemakaavaa tai ns. suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavaa koskevan ehdotuksen maanomistajan laadittavaksi tämän omistamalle alueelle. Kunnan olisi päätettävä aloitteista ja kaavan laadintapyynnöistä monijäsenisessä toimielimessään. Kunta huomauttaa, että asemakaavojen ja suoraan rakentamista ohjaavia yleiskaavojen laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa on mahdollista jo voimassa olevan lain nojalla eikä esitetyn kaltaista erityissääntelyä tarvita. Yksityiskohtaisten menettelytapojen säätäminen voi johtaa siihen, että muista toimivista menettelyistä joudutaan tasapuolisen kohtelun nimissä luopumaan. Jos yhteistyömenettelyistä kuitenkin säädetään, kategorinen vaatimus monijäsenisestä toimielimestä on poistettava. Lisäksi on turvattava kunnan mahdollisuus keskeyttää kaavoitus perustellusta syystä.

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

Perustuslain 121 § mukaan Suomi jakaantuu kuntiin, joiden hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon ja Kuntalain 7§ mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädettyt tehtävät. Laissa säädetään myös siitä, kun tehtäviä on järjestettävä yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa (lakisääteinen yhteistoiminta). Kunnan näkemyksen mukaan lakiesityksen pykälien 103 ja 104 määräys siitä, että ministeriö tai valtioneuvosto voi uhkasakon nojalla määrätä kunnan hyväksymään kaavan, on ristiriidassa kuntien itsemääräämisoikeuden ja kaavoitusmonopolin kanssa.

Vaikka lakiesityksen perusteluissa mainitaan, ettei ministeriö tai valtioneuvosto voi määrätä tapaa, miten kukin kyseessä oleva asia (pakko)kaavassa käsitellään, pykälän nykyinen muotoilu saattaa antaa virheellisen kuvan siitä, että kaava olisi hyväksyttävä ennalta määrätyllä sisällöllä. Erityisesti tilanteessa, mikäli valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jatkossa muutetaan muotoon, jossa mainitaan esimerkiksi tiettyjä hankkeita nimeltä, voidaan tätä ohjausta pitää myös tietyn ratkaisun kaavoittamiseen velvoittavana. Lakiluonnoksessa esitetty määräaikamenettely voi myös olla täysin kohtuuton vaatimus, sillä kaavoitusprosessin kesto on usein vaikeasti ennakoitavissa sekä osallisuuden että viranomaisten edellyttämien ja muiden tarpeellisten selvitysten vuoksi. Lakiesityksestä jää myös epäselväksi, voisiko kaavan laatija itse valittaa omasta kaavastaan, mikäli sen sisältö ei vastaa kunnan tavoitteita. Lisäksi epäselväksi jää, miten kunta voi hyväksyä kaavan, joka ei mahdollisesti täytä sisältövaatimuksia ja ole siten laillinen, kun sen lopputulos perustuu määräykseen eikä vaikutukset arvioivaan suunnitteluun.

Kunta toteaa esityksen 103 § ja 104 § olevan ongelmallisia ja jopa perustuslain kanssa ristiriitaisia, eikä kannata kyseisen pakkokaavoitusmenettelyn sisällyttämistä lakiin. Lisäksi Kunta pitää tärkeänä, että hallitus pyytää asiasta perustuslakivaliokunnan lausunnon.

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

Valtion viranomaisen (ELY-keskus) oikaisukehotusmenettelystä ehdotetaan luovuttavaksi, mitä kunta pitää hyvänä ehdotuksena.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa j voimaantuloa koskevat säännökset

117 § Määräys kaavan täytäntöönpanosta ennen hyväksymispäätöksen lainvoimaisuutta Kunta ehdottaa, että sen sijaan, että maakuntakaavojen täytäntöönpanomahdollisuutta rajataan, tulisi yleiskaavojen ja asemakaavojen täytäntöönpanomahdollisuuksia laajentaa poistamalla nykyisessä

säännöksessä oleva rajoitus ”siltä osalta, johon valitusten tai oikaisukehotuksen ei voida katsoa kohdistuvan.” Tämän rajoituksen poistaminen mahdollistaisi paremmin tapauskohtaisen harkinnan kaavojen täytäntöönpanossa (eli mahdollistaisi täytäntöönpanon mm., jos ilmeisen menestymiskelvoton valitus). Muutoksenhakuviranomainen voisi aina kieltää päätöksen täytäntöönpanon, mikäli siihen ilmenisi perusteltu tarve. Säännöksessä säädettäisiin päätöksestä tiedottamisesta. Säännöksen perusteluista voisi lisäksi ilmetä, miten täytäntöönpanoa koskeva päätös annetaan tiedoksi ja miten se tulee voimaan.

Kommentti luvusta 20 Erinäiset säännökset

122 § Viranomaisen tiedoksisaantioikeus Alueidenkäyttölaisissa tulisi säätää kuntien ja maakunnan liittojen oikeudesta saada lakisääteisten tehtävien kannalta välttämättömiä tietoja maksutta. Tiedonsaantioikeuden tulisi kattaa myös salassa pidettävät tiedot. Tulisi säätää selkeällä tavalla myös siitä, että kunnilla on oikeus saada tietoja SYKEltä ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä.

123 § Tietojen saaminen Verohallinnolta Lakiin lisättäisiin kunnan ja maakunnan liiton oikeus salassapitosäännösten estämättä saada pyynnöstä Verohallinnolta alueidenkäyttölakiin perustuvien tehtävien hoitamiseksi tarvittavia tietoja (121 §). Jatkovalmistelussa tulisi vielä arvioida, olisiko salassa pidettävän tiedon saantioikeutta syytä laajentaa myös muihin viranomaisiin (mm. valtion viranomaisen hallinnoimat luontotiedot, kriittistä infraa koskeva paikkatieto sekä paikkaan sidottu väestötieto).

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voimassa olevia kaavoja koskevassa siirtymäsäännöksessä (129 §) säädettäisiin siitä, että maankäyttö- ja rakennuslain tai alueidenkäyttölain nojalla voimaan tulleet kaavat ovat voimassa tämän lain mukaisina kaavoina.

Epäselväksi jää, mitä tämä käytännössä tarkoittaa jo hyväksytyjen ja voimaan tulleiden kaavojen tulkinnan ja soveltamisen näkökulmista. Esimerkkinä kunnan hyväksymä tuulivoimaosayleiskaava, jonka aluetta ei ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueeksi (ei seudullisesti merkittävä hanke). Voimaan tulleiden kaavojen selvityksiä, suunnitteluratkaisuja tai vaikutusten arviointeja ei ole tehty uuden lainsäädännön viitekehyksessä. On ongelmallista, jos voimassa olevia kaavoja aletaan tulkitsemaan eri tavalla kuin, mitä niiden hyväksymisen yhteydessä voimassa oleva laki on säätänyt.

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

46 § Sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella Sijoittamisen edellytysten arviointi on oikeusharkintaa, joka vaikuttaa luvan hakijan oikeusturvaan. Tulisi vielä arvioida, onko tällaisia edellytyksiä tarkoituksenmukaista sitoa tiedottamisen välineeksi tarkoitettuun kaavoituskatsaukseen tai sen tilalle ehdotettuun tietoverkossa ylläpidettävään tietoaaineistoon vireillä olevista tai vireille tulevista kaavoista, vai olisiko parempi viitata kunnassa hyväksyttyihin kaavoituksen tavoitteisiin.

Ehdotus 46 § 1 momentin 1) kohdan muotoiluksi: ”ei olennaisesti vaikeuta kunnan kaavoituksen tavoitteiden toteutumista”. Perusteluissa voitaisiin avata, että kaavoituksen tavoitteet voisivat ilmetä esimerkiksi kuntastrategiasta, kaavoitusohjelmasta tai muista kunnan päättämistä maankäytön linjauksista.

46 § 3 momentin mukaan vähintään 10 hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa pidettäisiin sellaisena merkittävänä rakentamisena, joka edellyttää asemakaavan laatimista. Kunta katsoo, että kategorinen ja melko matala kaavoituskynnys rajoittaisi olennaisella tavalla kunnan kaavoitusmonopoliin kuuluvaa harkintavaltaa. Tulisi harkita kirjauksen poistamista kokonaan, ja jättää asia tapauskohtaisen harkinnan varaan. Kunta kiinnittää lisäksi huomiota asemakaavoituksesta koituviin kunnan toteuttamisvelvollisuuksiin, kuten hulevesien hallinnan järjestämiseen. Asemakaavan laatiminen aurinkovoimalaa varten suunnittelutarvealueella on kunnan kannalta epätarkoituksenmukaista ja tarpeetontakin ottaen huomioon alueidenkäyttölakiluonnoksessa ehdotettu suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan mahdollisuus.

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Peltola Harri
Puolangan kunta